

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 213.961 van 20 juni 2011
in de zaak A. 190.351/IX-6118**

In zake : Philip VAN TONGERLOO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Walter Van Steenbrugge
kantoor houdend te 9820 Merelbeke
Jozef Hebbelynckstraat 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingediend op 14 november 2008, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 16 september 2008 van de directeur-generaal van de federale gerechtelijke politie waarbij aan Philip Van Tongerloo de tuchtstraf van de blaam wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie met verzoek tot voortzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 mei 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stijn Butenaerts, die loco advocaat Walter Van Steenbrugge verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Kirsten Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is begin 2008 als hoofdinspecteur van politie tewerkgesteld bij de federale politie in de speciale eenheid “POSA” te Gent. Hij is in die hoedanigheid tot 17 januari 2008 belast met een observatieopdracht in de operatie “GOYO” en is chef van het observatiedispositief.

3.2. Blijkens het relaas van de feiten waarop de bestreden beslissing steunt liggen volgende feitelijke gegevens aan de basis van de tuchtprocedure:

- Bij afloop van de observatieopdracht stelt de verzoeker op 18 januari 2008 vast dat hij geen toegang meer heeft tot het informaticaprogramma “GEOS”. Op die grond is hij van oordeel geen schriftelijk verslag van zijn opdracht te kunnen opmaken. Hij licht BTS-officier Moons in van dat feit.
- Van maandag 21 januari 2008 tot 27 januari 2008 meldt de verzoeker zich ziek. Bij het binnenbrengen van zijn doktersattest op 22 januari 2008 op het secretariaat wordt hem door zijn diensthoofd POSA -commissaris Maertens- tot twee keer toe gevraagd naar zijn schriftelijk verslag, maar de verzoeker verwijst naar zijn ziekte-toestand en het doktersverbod om administratief werk te verrichten. Hij wenst ook zijn notities over zijn opdracht niet mede te delen. Een uur later wordt het diensthoofd uitgenodigd het schriftelijk verslag van de observatie over te maken aan de onderzoekers van de operatie GOYO, die dit nodig hadden omdat in hun zaak een verdachte was gearresteerd en het stuk kon dienen om de verdachte tot bekentenissen te brengen. Op 22 januari 2008 stelt diensthoofd Maertens daaromtrent een “informatieverslag” op.
- Op 24 januari 2008 neemt hoofdcommissaris Moons (BTS-officier van de Federale Gerechtelijke Politie te Gent, voor wiens diensten het observatieverslag eigenlijk bestemd was) contact op met de verzoeker omdat de onderzoekers aandrongen op een verslag, maar de verzoeker verwijst naar zijn ziekte-toestand en naar zijn onrechtvaardige behandeling door zijn diensthoofd. Hij stelde onder voorbehoud mondeling twee adressen te kunnen mededelen, maar zijn notities zouden onleesbaar zijn en ze afhalen bij hem thuis zou niet kunnen zonder voorafgaande toelating. Hoofdcommissaris Moons heeft hem dan medegedeeld dat hij het onderzoek belemmerde, waarop de verzoeker reageert met een verwijzing naar het geringe belang van de informatie. Hoofdcommissaris Moons maakt van zijn wedervaren op 31 januari 2008 een verslag op ten behoeve van de commandant POSA.
- Het strafonderzoek wordt voortgezet op basis van mondelinge informatie.
- Op 28 januari 2008 wordt de verzoeker overgeplaatst naar de federale gerechtelijke politie te Brugge. Daags nadien levert hij een verslag in. Het gaat om “een aangepaste versie van hetgeen door de deelnemers aan de observatie werd opgesteld zonder notities”: de “aanpassingen” blijken te slaan op enkele

lichte wijzigingen inzake het uur van de observaties en de toevoeging, op drie plaatsen, van een straatnummer.

- Volgens de dossierbeheerder in de strafzaak zijn, wegens de laattijdige redactie van het verslag door de verzoeker, belangrijke details verloren gegaan. Zo kon een exact huisnummer van een persoon die diende aangehouden te worden niet meer herinnerd worden, maar dit heeft geen rechtstreekse invloed gehad op het verloop van het dossier of de aanhouding. Voorts heeft de laattijdige redactie van het verslag geleid tot vertraging bij de redactie van het proces-verbaal van de observatie, maar dit heeft tot geen directe problemen geleid, aangezien de betrokken persoon slechts op 4 februari 2008 voor de raadkamer diende te verschijnen.

3.3. Op 21 mei 2008 stelt de directeur-generaal van de federale gerechtelijke politie -de hogere tuchtoverheid van de verzoeker- een inleidend verslag op. Hij stelt voor aan de verzoeker een zware tuchtstraf van schorsing voor een maand op te leggen voor de aangehaalde feiten die het volgend tuchtfeit opleveren:

“Als hoofdinspecteur bij de federale politie, de waardigheid van zijn ambt op een ontoelaatbare wijze in het gedrang te hebben gebracht enerzijds, en zijn dienstverplichtingen op een flagrante en arrogante wijze niet te zijn nagekomen anderzijds, doordat hij na afloop van een gerechtelijke operatie (observatie) meermaals flagrant geweigerd heeft het observatieverslag in te dienen, of ten minste de operationele gegevens m.b.t. deze operatie ter beschikking te stellen, ondanks formeel aandringen van zijn Diensthoofd en de Officier BTS, met de verzwarende omstandigheid dat deze weigering - beperkte - negatieve implicaties heeft gehad in het verder verloop van het gerechtelijk onderzoek.”

3.4 De verzoeker dient een verweerschrift in waarin hij de uiteenzetting van de feitelijke gegevens in het inleidend verslag tendentieus en niet objectief vindt, aanvoert dat hij de tenlastelegging niet in de tijd kan situeren en zich dus niet kan verweren en dat er geen reden was om hem wat dan ook ten laste te leggen.

Hij wordt op 5 september 2008 gehoord; zo ook officier BTS Moons en één van de inspecteurs die in de plaats van de verzoeker op 25 januari 2008 een voorlopig verslag over de observatieopdracht hebben opgemaakt. Op 12 september 2008 vult hij zijn verweerschrift aan. Hij zet daarin uiteen dat het laattijdig opstellen van een verslag niet het gevolg is van onwil, maar van de onmogelijkheid om het computersysteem te gebruiken -wegens boycot door zijn meerderen- en van zijn ziekte, terwijl binnen de dienst de nodige informatie bestond om de observatienota op te stellen.

3.5 Op 16 september 2008 beslist de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie aan de verzoeker de lichte tuchtstraf van de blaam op te leggen.

In die beslissing wordt overwogen dat, rekening houdend met de klacht van de verzoeker tegen commissaris Maertens wegens pesterijen op het werk, de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoeker niet verder kan onderzocht worden voor gebeurlijke tekortkomingen ten aanzien van die persoon en er wordt vervolgd:

“Overwegende dat de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van HINP Philip VAN TONGERLOO daarentegen wel kan worden onderzocht m.b.t. zijn houding naar HCP Wouter MOONS toe op datum van 24-01-2008;

Overwegende dat niet verder kan worden betwist dat HCP Wouter MOONS sterk aangedrongen heeft bij HINP Philip VAN TONGERLOO om zijn notities te mogen krijgen m.b.t. de observatie;

Overwegende dat niet verder kan worden betwist dat die vraag van HCP Wouter MOONS bijzonder gefundeerd was; dat overigens een dergelijke vraag niet mag betwist worden door een ondersteunde Dienst zoals een POSA-eenheid; dat de ondersteunde Dienst - in casu de FGP GENT - in alle omstandigheden vanzelfsprekend politieel verantwoordelijk is voor het verloop van het gerechtelijk onderzoek in het raam waarin de POSA-eenheid steun biedt;

Overwegende dat de aanpassingen aangebracht door HINP Philip VAN TONGERLOO aan het "voorlopige observatieverslag" overduidelijk bevestigen dat de schriftelijke notities en gebeurlijke zeer beperkte

verduidelijking nodig waren opdat de FGP GENT met pertinente kennis van zaken haar gerechtelijke werkzaamheden verder kon zetten;

Overwegende dat de alternatieven voorgesteld door HCP Wouter MOONS om in het bezit te worden gesteld van uw persoonlijke notities - zie punt 2 van stuk 4/2 van het tuchtdossier - u in de mogelijkheid stelden aan zijn formele vraag te beantwoorden binnen de perken van uw medische vrijstelling; dat u de nota van HCP Wouter MOONS niet betwist op dit punt;

Overwegende dat uw ingesteldheid t.a.v. HCP Wouter MOONS en ipso facto t.a.v. de collega's van de FGP GENT betrokken in dit gerechtelijk onderzoek, formeel moet worden afgekeurd; dat het u inderdaad geen moeite had gekost om de nodige "afstand" te nemen van de conflictsituatie binnen de POSA - en waarmee de FGP GENT geen uitstaans had - om blijk te geven van de redelijke vereiste professionele ingesteldheid; dat dit als een flagrant tuchtvergrijp moet worden beschouwd; dat het verhoor van HCP MOONS en uw verweermiddelen deze vaststelling niet in vraag kunnen stellen;

Overwegende tenslotte - bij wijze van illustratie - dat verwezen moet worden naar het feit dat u in de bewuste week van 25 januari 2008 mondelinge en schriftelijke contacten had met mijn rechtstreekse medewerker CP Johan DE VOLDER in het raam van uw reffectatie naar de FGP BRUGGE; dat deze vaststelling aantoont dat u wel degelijk inderdaad een minimale professionele houding kon aannemen naar HCP Wouter MOONS toe;"

Op grond van die motivering wordt de tuchtrechtelijke omschrijving van de feiten als volgt gewijzigd:

“Als hoofdinspecteur bij de Federale politie, zijn dienstverplichtingen niet te zijn nagekomen doordat hij, ondanks formeel aandringen van de officier BTS, de operationele gegevens m.b.t. een observatieopdracht geweigerd heeft ter beschikking te stellen.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie van de verwerende partij

4. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij het actueel belang van de verzoeker in vraag, aangezien de tuchtstraf uitgewist is zodat een vernietiging hem geen voordeel meer kan opleveren en aangezien de verzoeker

vanaf 1 oktober 2009 een verlof gekregen heeft voor het volgen van een stage als gerechtelijk stagiair.

Beoordeling

5. De uitwissing van een tuchtstraf op het blad der tuchtstraffen betekent dat het bestuur er voor de toekomst in een aantal situaties geen rekening meer mee mag houden, maar neemt de tuchtstraf zelf niet weg en doet bijgevolg op zich het belang bij het annulatieberoep niet teloorgaan. Ook de omstandigheid dat de verzoeker actueel in een regime van verlof verkeert verhindert niet dat hij nog een moreel belang behoudt bij de vernietiging van de bestreden beslissing.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

6. De verzoeker voert de schending aan van het recht op een eerlijk proces, vervat in artikel 6 van het EVRM en van de beginselen van behoorlijk bestuur met dezelfde inhoud. Hij stelt dat de tenlastelegging steunt op een klacht van commissaris Maertens waarmee hij een persoonlijke conflictsituatie had. Op die grond heeft de tuchtoverheid de tenlastelegging aangaande zijn houding tegen die commissaris buiten de beslissing gehouden, maar de tuchtoverheid heeft dan wel rekening gehouden met het gedrag van de verzoeker tegenover hoofdcommissaris Moons, hoewel die zelf nooit een klacht tegen hem indiende. Voorts heeft de tuchtoverheid de tenlastelegging niet precies in de tijd gesitueerd en kon hij niet exact uitmaken welke feiten hem ten laste werden gelegd -gaat het om een feit op 18 januari 2008, dan wel een bepaalde gedraging tijdens zijn ziekteverlof, of een feit van 28 of 29 januari 2008? In ieder geval wist hij niet dat zijn gedrag tegen hoofdcommissaris Moons ter sprake gebracht zou worden -hetgeen een adequate verdediging onmogelijk maakte.

7. De verwerende partij antwoordt daarop dat in het middel niet duidelijk uiteengezet wordt op welke wijze artikel 6 EVRM geschonden wordt. Zij stelt voorts dat hoofdcommissaris Moons wel degelijk een informatieverslag aan het hoofd van POSA gericht heeft en dat dit verslag ook in de tuchtzaak betrokken werd. Wat de precieze situering van de feiten betreft wijst zij er op dat in het inleidend verslag een omschrijving van de feiten werd gegeven en van de tijdstippen waarop zij zich voordeden, zodat de verzoeker van bij het begin van de procedure wist waarvoor hij vervolgd werd. In zijn verweerschrift is hij daar trouwens op ingegaan. En precies wegens dit verweerschrift is de tenlastelegging geherkwalificeerd door niet langer rekening te houden met het gedrag van de verzoeker tegen commissaris Maertens.

8. In zijn repliek stelt de verzoeker dat de tenlastelegging onmiskenbaar spreekt van het “meermaals flagrant” weigeren van het opstellen en indienen van een observatieverslag en dat niet duidelijk is waarop dat “meermaals” slaat. Artikel 6.3 EVRM, waarvan de verwerende partij de toepasselijkheid niet betwist, vereist nochtans dat de aard en de reden van een tuchtvervolgning afdoende verduidelijkt wordt. Hij voegt daaraan toe dat commissaris Maertens niet op eigen initiatief een nota geschreven heeft, dat de verwijzing naar het feit dat hij wist waarvoor hij gesanctioneerd zou worden wijst op een schending van het vermoeden van onschuld en dat in de mate dat zijn gedrag tegenover hoofdcommissaris Moons ter sprake komt, uit de bestreden beslissing niet duidelijk blijkt hoe dat gedrag van 24 januari 2008 gezien kan worden als een “meermaals” weigeren om inlichtingen te verstrekken.

Beoordeling

9. De verzoeker stelt in het algemeen de schending aan de kaak van zijn “recht op een eerlijk proces”. Dat recht is uitgewerkt in de verschillende leden van artikel 6 EVRM dat betrekking heeft op verschillende geledingen van het recht: artikel 6.1 waarborgt de rechten van de burger “bij de vaststelling van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van

een tegen hem ingestelde strafvervolgning”, artikel 6.2 beschermt het vermoeden van onschuld in het kader van een strafvervolgning en artikel 6.3 waarborgt een vervolgte in een strafproces informatie over de aard en de reden van de beschuldigingen.

Te dezen betreft het voorwerp van het geschil geen strafvervolgning, maar een tuchtprocedure. Artikel 6.2 en 6.3 EVRM zijn er niet op van toepassing. Artikel 6.1 EVRM waarborgt de burger de toegang tot een rechter bij de vaststelling van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen. Aangenomen dat in een tuchtprocedure tegen politieambtenaren, burgerlijke rechten als bedoeld in artikel 6.1 EVRM aan de orde zijn, stelt de Raad van State vast dat aan de daar gestelde voorwaarden voldaan is doordat de verzoeker het recht heeft zijn tuchtstraf met een annulatieberoep te bestrijden en de Raad van State de voorgeschreven waarborgen vervult.

10. Afgaand op de uiteenzetting van het middel blijkt de verzoeker de schending aan te voeren van zijn rechten van verdediging, in de mate dat rechtsbeginsel aan een tuchtrechtelijk vervolgte ambtenaar garandeert dat hij weet wat hem ten laste wordt gelegd en dat hij zich daaromtrent terdege kan verdedigen. Wat dat betreft tonen de stukken van het dossier aan dat de oorspronkelijke tenlastelegging, waarover de verzoeker zich heeft kunnen verdedigen, wel ruim gesteld was maar dat de verzoeker in het inleidend verslag -punt 2- en in de stukken die het dossier op dat ogenblik bevatte -onder meer het verslag van 22 januari 2008 van commissaris Maertens en het verslag van 31 januari 2008 van hoofdcommissaris Moons waarnaar het inleidend verslag formeel verwijst als stukken 2/7 en 4/2 van het dossier- klaar en duidelijk kon lezen wat de tuchtoverheid bedoelde toen zij hem verweet “de waardigheid van het ambt op ontoelaatbare wijze in het gedrang gebracht te hebben” en “zijn dienstverplichtingen op een flagrante en arrogante wijze niet te zijn nagekomen” door “meermaals flagrant te weigeren het observatieverslag in te dienen of ten minste de operationele gegevens m.b.t. deze operatie ter beschikking te stellen ondanks formeel aandringen van zijn diensthoofd en de officier BTS”. De

verzoeker beschikte over alle gegevens om zich, vertrekkend van de aangehaalde uiteenzetting van de feiten, daarover te verdedigen evenals over de tuchtkwalificatie die de verwerende partij daaraan gekoppeld heeft. Van onduidelijkheid, doordat het inleidend verslag spreekt van een “meermaals” flagrant weigeren, kan geen sprake zijn, aangezien het bestuur op dat ogenblik nog het gedrag van de verzoeker tegen commissaris Maertens én tegen hoofdcommissaris Moons onderzocht. Voor de samenstelling van het tuchtdossier en de kwalificatie van de tuchtfeiten is het voorts niet relevant of de ambtenaar tegen wie de verzoeker zich onbehoorlijk zou hebben gedragen, zijn verslag als een echte klacht zou hebben geredigeerd; enkel relevant is dat de vaststellingen van de betrokkene zich in het tuchtdossier bevinden en dit is het geval.

11. In de mate de verzoeker in zijn memorie van wederantwoord ook nog stelt dat het vermoeden van onschuld geschonden werd, stelt de Raad van State vast dat hij zich daarvoor louter steunt op de vermelding in de memorie van antwoord dat het voor de verzoeker van bij de ontvangst van het inleidend verslag duidelijk was “waarvoor hij tuchtrechtelijk gesanctioneerd zou worden”. Het inleidend verslag bewijst dat het bestuur, met de kennis waarover het op dat ogenblik beschikt, de bedoeling heeft de betrokkene te straffen; het opstellen van dergelijk verslag miskent op zich het vermoeden van onschuld niet. Een terloopse vermelding in een memorie van antwoord die in die zin geïnterpreteerd zou kunnen worden levert dat bewijs evenmin.

12. Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

13. De verzoeker stelt dat de bestreden beslissing het resultaat is van een ongeoorloofde inmenging in zijn private levenssfeer, strijdig met artikel 22 van de Grondwet, met artikel 8 EVRM en met punt 10 van de deontologische code

van de politiediensten.

Hij ontwikkelt het middel als volgt: Vooraleer hij ziek werd, was het hem onmogelijk het observatieverslag op te maken wegens blokkering van zijn computersysteem. Hij was tussen 21 en 27 januari 2008 gewettigd afwezig wegens ziekte en het was hem verboden in die periode “werk van welkdanige aard ook” te verrichten, zodat hem op dat vlak niets verweten kan worden. De vraag van commissaris Maertens, bij de afgifte van zijn ziekteattest, om het verslag op te stellen was dan ook niet terecht. Ook de vraag van hoofdcommissaris Moons om het verslag op te stellen of om bij hem thuis uitleg te geven was onverantwoord, aangezien hij tijdens een ziekteperiode niet verplicht is om iemand van de dienst bij hem thuis te ontvangen om uitleg te geven over zijn nota's. Afgaand op die gegevens kan aan de verzoeker niet verweten worden instructies niet te hebben nageleefd. Bovendien verbiedt artikel 10 van de deontologische code aan een dienstchef om zich meer dan strikt nodig te mengen in het privéleven van het personeel. Nochtans is dat hier gebeurd, aangezien de tuchtoverheid hem voorgeschreven heeft wat hij tijdens zijn ziekteperiode moest doen. Tijdens een ziekteverlof moet een personeelslid rusten en het is onredelijk hem nalatigheid te verwijten. Het niet naleven van “nietige of ongeoorloofde bevelen” kan nooit als een inbreuk op de dienstverplichtingen en de waardigheid van het beroep worden gecatalogeerd.

14. De verwerende partij antwoordt dat de verzoeker het observatieverslag niet had opgesteld toen hem erom gevraagd werd. Nochtans moest hij daarvoor niet over het computerprogramma beschikken waarvan de toegang hem was ontzegd. Wat de discussie tussen de verzoeker en hoofdcommissaris Moons betreft, blijkt uit niets dat de hoofdcommissaris aan de verzoeker bevolen heeft om het observatieverslag af te werken of om uitleg te geven over zijn notities. Er werd enkel aan de verzoeker gevraagd om zijn notities ter beschikking te stellen en om die bij hem thuis te kunnen ophalen, hetgeen de verzoeker geweigerd heeft. De verzoeker heeft dit in zijn verweerschrift niet betwist. Van een integer politieambtenaar met een gedegen professionele

ingesteldheid mag verwacht worden dat hij een minimale inspanning doet om bij te dragen aan een vlotte afhandeling van de dossiers waarin hij een opdracht moest vervullen. Het opvragen van de notities betekent niet dat aan het privéleven wordt geraakt. Van een onwettig bevel kan slechts sprake zijn wanneer een zorgvuldig handelend ambtenaar niet kan twijfelen aan de onwettigheid ervan, maar dat is hier zeker niet het geval.

15. De verzoeker repliceert dat hij tijdens een gewettigde afwezigheid niet mag verontrust worden door zijn werkgever. Hij herhaalt dat het opleggen van een tuchtstraf voor het beweerd niet naleven van instructies en werkorders in een periode van afwezigheid evident uitgesloten is. De deontologische code verleent hem overigens het recht op een waardige behandeling en in dit geval ligt de onwaardige behandeling voor de hand omdat de gehele problematiek het gevolg is van het ontzeggen van toegang tot het computersysteem. Hij voegt daaraan toe dat de vraag van hoofdcommissaris Moons op 24 januari 2008 verwonderlijk is omdat niets hem belette nog twee dagen te wachten met zijn vraag, dat er hem eigenlijk meer werd gevraagd dan het louter overhandigen van zijn nota's, meer bepaald een volledig verslag en dat hij reeds op 17 en 18 januari 2008 mondeling relaas heeft gedaan van zijn bevindingen. Hij besluit dat de tenlastelegging steunt op regels die alle gelden voor personeel dat effectief in dienst is en dat geen van hen van toepassing is in geval van gewettigde afwezigheid zoals in een periode van schorsing.

16. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij nog dat de verzoeker op het ogenblik van de feiten in ziekteverlof en dus gewettigd afwezig was. Nergens is bepaald dat een personeelslid dat ziek is in de administratieve stand non-activiteit terechtkomt en daar is ook geen beslissing over genomen; de verzoeker bevond zich bijgevolg in de stand dienstactiviteit, wat ook bewezen wordt door het feit dat een personeelslid met ziekteverlof recht heeft op zijn wedde. Zij voegt daar nog aan toe dat van de verzoeker niets anders werd verwacht dan het afgeven van zijn notities en dat zijn ziekte daarvoor geen hinderpaal kon

zijn. Zij bevestigt dan dat de weigering vanwege de verzoeker terecht als een tekortkoming aan zijn dienstverplichtingen beschouwd is.

Beoordeling

17. In de bestreden beslissing is de tuchtrechtelijke tenlastelegging heromschreven. De verzoeker wordt uiteindelijk gestraft voor de volgende tekortkoming:

“Als hoofdinspecteur bij de Federale politie, zijn dienstverplichtingen niet te zijn nagekomen doordat hij, ondanks formeel aandringen van de officier BTS, de operationele gegevens m.b.t. een observatieopdracht geweigerd heeft ter beschikking te stellen.”.

18. Er wordt dus aan de verzoeker enkel een verwijt gericht aangaande zijn houding tegenover hoofdcommissaris Moons, wiens bevindingen vervat zijn in zijn verslag van 31 januari 2008. Uit dat verslag blijkt dat de genoemde hoofdcommissaris op 24 januari 2008 de verzoeker, die op dat ogenblik met ziekteverlof was, telefonisch gecontacteerd heeft omdat de onderzoekers in het strafdossier een verslag nodig hadden van de observatie, uitgevoerd onder de leiding van de verzoeker. De inhoud van het gesprek wordt als volgt weergegeven en de verzoeker heeft dit nooit betwist:

“Ik had Filip onmiddellijk aan de lijn die mij - in een redelijk lang gesprek - te kennen gaf dat het verslag niet was opgesteld omdat hij ziek was en zich onrechtvaardig behandeld voelde door zijn dienstchef.

Hij zei dat hij het onderzoek niet wilde tegenwerken, maar dat hij van zijn dokter geen administratief werk mocht verrichten. Hij zou het verslag opstellen na zijn ziekte én als hij terug in het systeem kon werken.

Hij kon onder voorbehoud twee adressen mondeling meedelen.

Ik vroeg hem of hij nota's had. Filip zei dat zijn notities onleesbaar waren.

Ik stelde hem voor de nota's te komen afhalen. Filip zei dat de notities onleesbaar waren en hij zei dat het verboden was politie naar zijn woning te sturen zonder zijn voorafgaande toelating.

Toen ik hem zei dat ik verantwoordelijk ben voor het opstellen van een pv van uitvoering en hierin toch moeilijk melding kon maken dat er geen verslag bestond, reageerde hij dat wel aan de onderzoeksrechter zou uitleggen.

Ik heb hem enkele malen duidelijk gezegd dat hij hierdoor wel de onderzoekers en het onderzoek belemmerde. Hij betwijfelde of de gegevens van

de observatie wel zo belangrijk waren, ondanks mijn argumentatie. Ik heb hem ook duidelijk gezegd dat een dergelijke houding niet getuigt van een positieve ingesteldheid en zijn persoonlijk probleem geen dienst mag verlammen”.

19. Uit geen enkel element van het dossier blijkt dat hoofdcommissaris Moons aan de verzoeker zou gevraagd hebben om het observatieverslag op te stellen. Er is hem enkel gevraagd naar zijn notities, die dan bij hem thuis opgehaald zouden worden. De verzoeker heeft gereageerd dat zijn nota's onleesbaar waren en hij heeft geweigerd ze bij hem thuis te laten ophalen.

Er is dus aan de verzoeker niet gevraagd om daadwerkelijk iets te presteren. Er is hem enkel om een bereidwillige opstelling gevraagd die van hem geen enkele actieve inzet vergde. De verzoeker heeft die bereidwilligheid niet vertoond.

20. Deel VIII, titel X van het RPPol regelt het ziekteverlof van het politiepersoneel. Geen bepaling van die titel vermeldt dat het ziekteverlof de betrokkene in de stand non-activiteit plaatst. Overeenkomstig artikel VIII.II.2 RPPol bevindt een politieambtenaar zich tijdens zijn ziekteverlof in de stand dienstactiviteit. De dienstvrijstelling die hij op grond van zijn ziekteattest geniet, betekent enkel dat hij geen prestaties moet leveren voor het bestuur, maar voorts blijft hij onderworpen aan alle verplichtingen die zijn statuut hem oplegt. In die zin blijft hij voor zijn daden, gesteld tijdens zijn afwezigheid, onder het disciplinair toezicht van de overheid staan en kunnen hem tekortkomingen aan zijn dienstverplichtingen worden aangerekend.

21. Te dezen heeft hoofdcommissaris Moons op 24 januari 2008 naar de verzoeker getelefoneerd om informatie te verkrijgen over een dossier en om met name in het bezit te worden gesteld van zijn notities voor het opmaken van het verslag.

Dergelijke vraag om medewerking is niet onredelijk, nu zij van de verzoeker geen enkele inspanning vergde. Ook de omstandigheid dat het verlof

van de verzoeker enkele dagen nadien eindigde en hij het verslag op 29 januari opgemaakt heeft, toont de onredelijkheid van de vraag niet aan, aangezien de spoed waarmee hoofdcommissaris Moons de zaak afgehandeld wenste te zien ingegeven was door de -gerechtvaardigde- betrachting om ten spoedigste het observatieverslag te kunnen afronden om het strafdossier te kunnen vervolledigen. Geplaatst voor dergelijke redelijke vraag kon de verzoeker in de loutere verwijzing naar zijn ziekte-toestand geen rechtvaardiging vinden om op 24 januari 2008 zijn medewerking met het bestuur te weigeren, eerst door te stellen dat zijn notities onleesbaar waren en vervolgens door te weigeren ze te laten afhalen. De aldus bewezen onwil van de verzoeker kon door de verwerende partij regelmatig worden aangenomen als grondslag voor een tuchtprocedure.

22. De vraag van de hoofdcommissaris kan, in het licht van wat voorafgaat, niet gezien worden als een ongeoorloofde inmenging in het privéleven van de verzoeker of als een aantasting van zijn waardigheid. Hij heeft slechts een vraag gesteld waarop de verzoeker krachtens de verplichtingen die voortspruiten uit zijn statuut diende te antwoorden. Evenmin is er sprake van een onwaardig optreden van de hoofdcommissaris.

23. Het middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

24. De verzoeker stelt dat niet aangetoond wordt dat zijn weigering om mee te werken schade toegebracht heeft aan het onderzoek. Er wordt dan ook niet rechtsgeldig verwezen naar “negatieve implicaties in het verder verloop van het onderzoek”. Maar eigenlijk is de gehele tuchtprocedure te herleiden tot de vertroebelde werksfeer bij POSA-Gent, terwijl dergelijke vertroebelde relatie geen reden kan zijn om hem iets te verwijten op deontologisch vlak.

25. De verwerende partij antwoordt dat het middel niet aan de voorwaarden bepaald in artikel 2, § 1, 3° van het procedurereglement voldoet, dat de verwijzing naar negatieve implicaties op het onderzoek uiteindelijk niet weerhouden werd in de tuchtstrafbeslissing en dat de tuchtstraf eigenlijk niets te maken heeft met de vertroebelde sfeer binnen POSA-Gent, aangezien hoofdcommissaris Moons geen deel uitmaakt van die dienst en het zijn gedrag tegenover hem is dat hem kwalijk wordt genomen.

Beoordeling

26. Het middel is inderdaad niet duidelijk uiteengezet. Het wordt enkel in overweging genomen in de zin waarop de verwerende partij het begrepen heeft.

27. Dat het optreden van de verzoeker een negatieve implicatie heeft gehad op het strafonderzoek was een beoordelingselement dat opgenomen was in de oorspronkelijke tenlastelegging, maar de tuchtoverheid heeft dat gegeven niet opgenomen in de uiteindelijke tenlastelegging, geherformuleerd in de bestreden beslissing na het verweer van de verzoeker.

Dat de opgelegde tuchtstraf verband zou houden met de vertroebelde situatie binnen POSA-Gent is feitelijk onjuist: aan de verzoeker wordt verweten tijdens zijn ziekteverlof niet behoorlijk meegewerkt te hebben met het bestuur; dat persoonlijk verwijt aan de verzoeker staat los van de mogelijk vertroebelde personele verhoudingen binnen de dienst POSA. En uit het dossier blijkt zeker niet dat de tuchtvordering tegen de verzoeker er in enige mate op gericht was hem verantwoordelijk te stellen voor de vertroebelde relaties binnen de dienst waar hij toen werkzaam was.

28. Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 juni 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Wim Geurts,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Wim Geurts

André Vandendriessche